

Industriforeningen, saa vil man finde et ganske andet Bidrag fra de Industridrivendes Side og intet Tilskud af Staten.

C. C. Møller: Ja, det var vist meget onskeligt, at flere vilde tiltræde dette Selskab, saa jeg kan ikke andet end i den Henseende slutte mig til den ærede Ordførers Uttringer; men det er klart, at saaledes, som Selskabet nu staaer, har det kun en Indtægt af 600 Rd. om Aaret af Deeltagerne, og at dette Forslag gaaer ud paa, at berøve Selskabet en Understøttelse af 1,000 Rd. Jeg troer virkelig, at det er fuldkommen begrundet, hvad den første ærede Taler yttrede, at Landhuusholdnings-selskabet har Aerkjendelse overalt i hele Landet, fordi det har bidraget meget til Agerdyrningens Opkomst ved Uplærelse af Landvæsenselever, som have faaet en grundig Underviisning og erhvervet Indsigt, der siden har vist sig frugtbringende i en vid Kreds, ved Uplærelse af Mejerster, som ogsaa have været til stor Nytte for de større Gaarde, ved Uddelingen af Præmier til duelige og vindstibelige Agerbrugere, saavel større som mindre, samt paa mange andre Maader, hvilke det vilde blive for vidtløftigt her at opregne. Der er vist intet Medlem her i Thinget, som ikke har gjort den Erfaring, at Selskabet ogsaa i hans Kreds har givet Belønning for at opmuntre til Agerdyrnings-Industri. Naar den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts Bode Balgfreds (Hasle) har talt om, at det ikke var kommet til rigtig Kundskab omkring i Landet, hvad Landhuusholdnings-selskabet udrettede, saa maa jeg gjøre ham opmærksom paa, at der aarlig af det nævnte Selskab udgives Beretning om dets Virksomhed, der omdeles i hele Landet, saavidt jeg veed, til hvert enkelt Pastorat, hvori det giver en overordentlig nøiagtig og samvittighedsfuld Oversigt over Selskabets hele Virksomhed, og jeg tør frimodigt henvise dertil; thi jeg troer, at Enhver, der læser, hvad der er udrettet til Bedste for Agerdyrningen, vil finde, at man med god Samvittighed kan lade det beholde de 1,600 Rd., som hidtil ere indrømmede det. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at denne Sum har været langt større tidligere, men at den i de senere Aar betydelig er for-

mindsket; og at her nu er Tale om en yderligere Formindskelse i det Bidrag, som kun i tarvelig Maade tilflyder Agerdyrningens Opkomst her i vort Fædreland, der dog hovedsagelig er et agerdyrkende Land.

Monrad: Der er aldeles ikke Tale om, at formindskes Tilskuddet for Statskassen. For mig fremstiller Sagen sig saaledes, som om det meget let kan være, at man ved at vedtage dette Uendringforslag skaffer Landhuusholdnings-selskabet 1000 Rd. til, foruden det Medlemscontingent, som det nu har; thi det er ganske vist, at der er en stor Opsfordring for dem, der interessere sig for Selskabet, til at yde Bidrag dertil, naar de vide, at de derved skaffe Selskabet et tilsvarende Tilskud fra Statskassen. Det forekommer mig, at det maa vække Interessens betydeligt, naar man veed, at hver Daler, man giver til Selskabet, gjælder en Specie, da Staten tilflyder den anden Daler. Dersom det virkelig er saa — hvad jeg forresten ikke tvivler om — at dette Selskab ved sin nyttige Virksomhed har vundet en almindelig Tillid og Interesse i Landet, saa vil virkelig vort Uendringforslag istedet for at berøve Selskabet 1000 Rd. skaffe det et Tilskud af 1000 Rd.; det vil oplbe den slumrende Interesse; — thi, hvor stor Interessens end er for Selskabet, maa man dog indrømme, at Interessens for at give Bidrag til Selskabet er temmelig slap, da man fra hele Danmarks Rige kun kan tilveiebringe 600 Rd. aarlig i Contingent. Det er forøvrigt paa ingen Maade noget Nyt, der her er foreslaaet; vi have gjenneført den samme Tanke i mange andre forskjellige Forhold. Vi have saaledes gjenneført denne Anskuelse ligeover for Amtsrådene og ligeover for Skolerådene og ligeover for flere private Selskaber; saa det næsten kan siges, at den Maade, hvorpaa Bidraget til Landhuusholdnings-selskabet hidtil er ydet, har staaet som en Anomali. Da vi ikke kunne gaae ind paa en detailleret Undersøgelse af, om Selskabet gjør Nytte, og om den Nytte, det gjør, staaer i Forhold til det Bidrag, som ydes det, saa søge vi at finde en Regel i den Interesse, som der vises Selskabet fra deres Side, hvem dette Selskab nærmest vedkommer. Er Interessens